AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS

E Courant aki ta sali tuer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Wetenschap en Godsdienst.

Bij de vreeselijke drift der laatste halve eeuw naar het verkrijgen van wetenschap, waar alles opgebouwd, waar alles van gehoopt wordt, moet het ieder ontwikkeld, ernstig man niet weinig tot nadenken stemmen, als van een zijde, waar men het brandpunt meende te moeten vinden der moderne theoriën, openlijk en eerlijk—hoewel met geen gering misnoegen— bekend wordt, dat de wetenschap, zoo vurig nagejaagd, te kort schiet, om onze beste verlangens te vervullen: dat er iets beters, iets hoogers, namelijk godsdients.noodig is tot regeling der handelingen zoowel van het individu als van de menschheid in haar geheel; en dat *last not least* het een feit is, dat onder alle godsdienstige vereenigingen alleen het Katholicisme ten volle de geestelijke behoeften van het menschelijk geslacht kan bevredigen, wijl dat alleen, : als wordt opgemerkt, *un gouvernement, une doctrine, une société is.*

Hier ongeveer komt het artikel op neer, dat uit de pen vloeide van niemand minder dan de hoofdredakteur van de *Revue des deux mondes*, de bekende vrijdenker **B r u n e t i è r e.**

Het komt dien franschen publicist voor, dat de tegenwoordige menschheid den weg, welken zij te volgen heeft, vrij wel bijster is geworden.

De wetenschap van Condorcet af tot Renan toe, heeft de beloften, welke zij voorspiegelde, niet gehouden.

„De *natuurkundige* wetenschappen” zegt Brunetière hebben het mysterie niet kunnen verbannen; de *taalkundige* hebben van den Bijbel geen gewoon boek kunnen maken: de *historische* wetenschappen zijn er niet in geslaagd een wet der geschiedenis vast te stellen.

„Men moge nu al beweren dat dit geen volslagen bankroet der wetenschap is, in elk geval zijn het gedeeltelijke faillieten, en het valt gemakkelijk in te zien, dat het krediet der wetenschap daardoor geschokt is .... Inderdaad zouden wij niet kunnen zeggen hoe het over honderd, over duizend of over twee duizend jaren zal gesteld zijn, maar voor het oogenblik en voor nog zeer langen tijd schijnt de rede onmachtig om zich van haar twijfelingen te ontslaan, laat staan om zelve haar weg te vinden (*de pouvoir faire elle-même son salut*). En zoo het waar is, dat de wetenschap sedert honderd jaar beweerd heeft, den godsdienst te vervangen, dan is het ook waar, dat de wetenschap voor het oogenblik en voor nog zeer langen tijd de partij verloren heeft. Onmachtig om ons ook zelfs een begin van antwoord te geven op de eenige vraagstukken, welke voor ons van belang zijn, kan de wetenschap, noch de wetenschap in het algemeen, noch eenige bijzondere wetenschap — hetzij physische of natuurhistorische, taalkundige of geschiedkundige — aanspraak doen gelden, om tot regel te strekken van het tegenwoordige leven, zooals zij zich sedert honderd jaar heeft aangematigd,

„Voor het oogenblik, in den staat waarin de wetenschap zich tegenwoordig bevindt, en na de ondervinding, welke wij van haar hebben opgedaan, kan b. v. de quaestie van de vrijheid van den menschelijken wil of van de zedelijke verantwoordelijkheid voor onze daden niet afhankelijk worden gesteld van de uitkomsten der physiologie. De groote stap, welken men met Taine en op diens voetspoor meende gedaan te hebben, door, volgens zijn uitdrukking, de zedekunde vast te koppelen aan de natuurwetenschappen, is gebleken geen stap vooruit, maar een stap achteruit te zijn. Als wij aan het Darwinisme stelregels voor ons gedrag moesten ontleenen, zouden die stelregels afschuwelijk wezen. Nu kan men zonder twijfel van een Darwinisme, dat zich-zelf van de waarheid zijner grondbeginselen nog niet volkomen zeker gevoelt, en van een physiologie, die nog in den staat van allereerste wording verkeert, een beroep doen op een veel hooger ontwikkelde physiologische wetenschap en op een beter begrepen Darwinisme in de toekomst, doch men moet intusschen leven, en wel niet geheel en al als een dier leven, en daartoe levert de wetenschap van heden ons de middelen *niet*.”

Maar als dan de wetenschap te kort schiet tot vervulling onzer hoogste verlangens, tot wien zal de zoekende wereld dan gaan? De denkende geesten van onzen tijd beginnen het in te zien en **B r u n e t i è r e** erkent het volmondig: tot den godsdienst.

Dan werpt hij, tot bewijs dezer stelling, een vluchtigen blik op de voornaamste tijdvakken der geschiedenis na Christus en toont aan hoe het Katholicisme zonder ooit zijn leer of karakter te verloochenen, zich steeds naar de behoeften van den tijd wist te schikken. Als de man bij uitstek geroepen om de menschheid uit haren droevigen staat te verlossen, verschijnt hem in onze dagen de persoon des Pausen.

„Indien dan,” gaat hij voort, „de onmacht van de natuurwetenschappen bewezen is om het mysterie te verbannen, laten wij dan tot de bron ervan opklimmen.

„Roepen wij daarbij den geest van verzoening en vrede aan. Laten wij, na de wapenen te hebben afgelegd, gevoerd in een strijd, die onze geheele werkzaamheid in beslag nam, ons verder van alle ijdele redetwisten onthouden. En laten wij, na de waarheid en de goddelijkheid van den godsdienst bewezen te hebben, uit de continuïteit harer onveranderlijke traditie, die thans bewijzen uit het goede, hetwelk zij nog steeds kan bewijzen aan deze wereld, die in onrust en ziekte daar nederligt.

„Zóó, of althans ongeveer zóó, kan men zich de bedoelingen van Paus Leo XIII voor den geest stellen, en het schijnt dat sedert zeventien jaren al zijn handelingen evenals al zijn woorden op dit grootsche doel gericht zijn. Zeker, hij heeft niets van de rechten der Kerk of van het gezag van het dogma opgeofferd, hij, de Paus, die de merkwaardige Encyclieken heeft geschreven: van den 28n December 1878 over de dwalingen van den nieuweren tijd; van den 11n Augustus 1879 over de christelijke wijsbegeerte, en van den 10n Februari 1880 over het christelijk huwelijk. Zelfs heeft de tweede der Encyclieken al diegenen geërgerd welke voor 't eerst erdoor vernamen, dat de H. Thomas een van de grootste genieën is, op wie de geschiedenis van het menschdom mag roem dragen. Maar terwijl hij de onafhankelijkheid der Kerk ten aanzien van de vormen van staatsbestuur vaststelde, zoowel door zich met een bijzondere, werkzame zorg bezig te houden met het arbeidsvraagstuk en door in een verre toekomst de hereeniging der onderscheiden Christen-Kerken voor te bereiden, heeft hij drie groote dingen gedaan, waarvan het eerste gevolg is geweest aan het Katholicisme en aan den godsdienst in het algemeen hun aandeel terug te schenken in de beweging der maatschappij.”

Indien dit geschieden zal, indien aan den godsdienst dat aandeel in de beweging der maatschappij niet langer ontzegd wordt, dan eerst is er vrede in de harten der volkeren, en vervulling der hoogste verlangens mogelijk.

Zóó oordeelde Jules Simon, zóó de radicaal **B u i s s o n**, ijverende voor het herstel van godsdienstig onderricht: zóó **N a q u e t**, met alle kracht kort geleden in den *Figaro* protesteerende tegen verdere onrechtmatige belastingen der kloosters en congregatiën. Zóó eindelijk de *Revue des deux mondes*, die bij monde van haren hoofdredakteur voor den godsdienst zijn oude plaats eischtte ook in de moderne maatschappij.

Daarin zal voor de toekomst de bevrediging der hoogste verlangens liggen.

De plechtige audientie van prins Lobanoff bij Z. H. den Paus.

Het succes van de pauselijke staatkunde van vrede en verzoening is vooral tegenover Rusland groot geweest, en hoogst vruchtbaar tevens voor de katholieke onderdanen van den Czaar.

Ongetwijfeld heeft dit invloed gehad op de wijze, waarop Zijne Excellentie prins Lobanoff Rotowsky op het Vaticaan is ontvangen, toen hij als buitengewoon gezant van keizer Nicolaas de boodschap van diens

FEUILLETON

TERCER INFORME ANUAL

—o—

Nos tabatin honor di ricibi den curso di e dianan aki e folleto titulá “Tercer informe anual del Asilo de huerfanos *San José* en Santa Rosa.” Aki den nos ta mira un bez mas satisfación i gratitud di e laborioso Director mustrá na tur é corazonnan koe a sinti nan moli na voz di caridad; koe a tira nan vista di compasion ariba e pobre inocentenan desgraciado koe a ser priva di e calor tierno di nan mama i tata i cu awe a ser recohé pa e manonan piadosa aki i poné bao di un techo unda nan alma i nan curpa por spera consuelo den nan dolor, yená cu esperanza di alcanza un porvenir risueño i feliz dia nan yega ser mayor di edad.

Nos no por laga di admirá cu orgullo e instituto aki koe ta yama de día en dia atencion di tur hende, tanto pa su belleza meterial cuanto pa e santo servicio koe e ta haci na nos pobre huerfanonan, koe tal bez, i por bien bisa di cierto, meste a sigi un mal camino, careciendo di e dos principal guianan di nan felicidad ariba mundo. Tira un bista riba e edificio, i lo nos observa di un simple golpi di vista un obra di progreso grandi i di grandi admiración presenta nos dilanti awe, yamando e pobre huérfanonan den su espacioso salonnan, pa bin ricibi abrázo di un tata koe ta rekohe nan den nan tribulacion i convida e manonan di caridad cristiana. cerca dje pa seca e lagrima koe ausencia eterna di nan mayornan a haci nan drama delanti nan miseria i dolor. I caridad no ta hala nunca atras den corazon di hende! despues di varios sacrificio, i noble esfuerzo i. santa consagracion e Rev. Pastor A. H. Frie a logra pone mano na e trabao filantrópico, i lamanta un edificio digno di atencion i alabanza di tur hende, i koe ta merece di ta apoyá i sostené pa tur corazon humanitario, koe sá comprende kiko un yoe sin mama i tata por sufri, siendo rico mes: pues, cuanto mas lo ta di e pobernan sin esperanza, sin recurso! Dios bendicioná e edificio i su Director! Dios bendiciona e huérfanonan, pa koe mañan, nan lo por coroná fatiga di nan Director cu e éxito koe su corazon paternal i cariñoso ta desea di nan i di nan trabao!

Na portada di e folleto hende por mira e vasta extension koe e edificio ta ocupá, presentá pa un retrato nítidamente litografiá;— aki nos ta mira e huérfanonan, pará riba yerbanan di cunucu, koe ta sirbinan di alfombra delanti e humilde i santo hogar adoptivo, unda ta reina dulzura i armonía, virtud i cariño i e amor di mas puro di nan Director, koe ta na nan compañia, como e celoso guardian di nan destino i felicidad. E lugar di trabao no ta poné na egercicio pa máquina ó caldera di vapor, sino pa un simple molino di viento, koe ta ponele na ejecución cu un facilidad koe no ta laga nada di desea.

Den e lugar ai ta reina orden di mas completo. E consagración na trabao ta haci hende spera, koe si tin abundancia di trabao den e taller, poco-poco lo e tin bida propia, koe ta un auxilio grandi pa un institucion di tanta importancia pa clase pobernan di nos isla.—Segun nos ta mira den dicho” Informe,” ainda e institucion ta laga mucho di desea, pasobra é no por acepta mucho huerfano pa falta di e recurso necesario pa cubri nan gastonan. Ma nos ta spera, koe pronto e manonan piadosa lo extende, pa sostene columna di e santo edificio, koe mesté ser hogar di mucho criatura infeliz koe ainda ta sin abrigo, sin pan pa falta di e sernan mas querido koe meste a dirigi nan paso ariba mundo. Nos ta spera tambe koe Rev. Pastor Frie lo mira tur su deseo coroná cu éxitonan favorable, pa gloria di su noble esfuerzonan i bendicion di tur, koe ta contribuí na seca lagrima di nan rumannan koe ta sufri.

(*El Cronista*).

—o—

troonbestijging kwam overbrengen.

De plechtige audiëntie had plaats 30 December.

Te elf uren verliet prins Lobanoff het *Hôtel de Londres*, waar hij zijn intrek had genomen, om zich naar het paleis des Pausen te begeven. Hij nam plaats in een fraaien landauer van den russischen gezant bij den H. Stoel, naast hem zijn secretaris baron Von Budberg. In den landauer, die volgde, waren gezeten de gezant van Rusland bij den Paus Z.Exc. Iswolski, en diens secretaris. Deze personages waren gekleed in groot uniform, versierd met al hun ridderorden.

Bij hun aankomst op het Vaticaan werd hun in den voorhof van den H. Damasus de militaire eer bewezen door de palatijnsche lijfwacht, en prins Lobanoff werd met zijn gevolg, bij het uitstappen uit het rijtuig, ontvangen door Z. D. H. Mgr. Sombucetti, titulair aartsbisschop van Corinthe en door een detachement van garde der Zwitsers.

De garde escorteerde hem langs de groote trap, waarlangs hij kwam in de Clementijnsche zaal of antichamvan de pauselijke vertrekken. Daar werd de Prins verwelkomd door den pauselijke *majordomus*, Z.Exc. mgr. Della Volpe, en door de kamerheeren van dienst met kap en degen, onder wie graaf Leiningen-Billingheim, baron Von Schonberg, Von Wedel Jarlsberg, graaf Jonglez de Ligne.

In de zaal der gobelins bevonden zich de opperkamerheer van den Paus, Mgr Cagiano de Azevedo, met den geheimen aalmoezenier Mgr Gasseta, eer-sacristijn Mgr Pifferi en de geheime kamerheeren van dienst, geestelijken en leeken.

Mgr Cagiano de Avezedo opende de deur der Troonzaal, waarin zich Zijne Heiligheid bevond en kondigde met luide stem de komst van den buitengewonen gezant van Zijne Majesteit den Keizer aller Russen aan. Prins Lobanoff, binnengeleid met zijn gevolg, bood Z. H. den eigenhandig geschreven brief van Czaar Nicolaas den Tweede aan, waarin deze kennis geeft van zijn troonsbestijging.

Leo XIII sprak Zijn groote voldoening uit over de buitengewone zending, die de keizer van Rusland hem deed toekomen en voor de keuze, die zijne Keizerlijke Majesteit voor dit doel heeft willen doen in den persoon van den roemvollen diplomaat, Prins Lobanoff.

Na dit officieel gedeelte van de audiëntie, waarbij geheel het pauselijke hof tegenwoordig was en het gansche gevolg van den Prins, daalde de Paus van den troon en noodigde den buitengewonen gezant uit hem voor een bijzonde audiëntie te volgen in Z. H. 's particuliere vertrekken.

Hier duurde het onderhoud van den Heiligen Vader met den gezant van den Czaar ruim een half uur, waarna de secretaris van den prins, baron Von Budberg, en ook de gewone gezant van Rnsland bij den H. Stoel, Iswolski, en diens secretaris werden toegelaten. Toen onderhield Z. H. zich nog eenigen tijd met dezen in de meest welwillende termen, waarna de Paus nogmaals zijn oprechte sympathie uitsprak voor Rusland en den russischen Souverein.

Prins Lobanoff en alle personen van zijn gevolg hebben van deze audiëntie den meest gelukkigen indruk meegenomen, zooals zij verklaarden aan de leden van het pauselijke Hof, die hun dezelfde eer bewezen bij hun vertrek als bij hun aankomst.

Na het verlaten van de pauselijke vertrekken, begaf de buitengewone gezant met zijn gevolg zich op de hoogere ètage, naar den staatssecretaris van den Paus, kardinaal Rampolla, waar hij mede allerhartelijkst werd ontvangen.

Te half twee verliet prins Lobanoff het Vaticaan.

In den namiddag bracht kardinaal Rampolla in het *Hôtel de Londres* een contrabezoek aan Prins Lobanoff, en bij deze gelegenheid gaf de staatsecretaris-zelf hem de versierselen van den hoogsten rang in de Christus-or en aan den secretaris van het buitengewoon gezantschap, den secretaris Von Budberg, het commandeurs-kruis in de orde van Pius IX.

Na dit bezoek begaf prins Lobanoff zich naar kardinaal Galimberti, van wien hij de aangenaamste herinnering had behouden sedert hij met den kardinaal, toen gezant van den Paus te Weenen, voor den Czaar heeft onderhandeld over het aanknoopen van diplomatieke betrekkingen tusschen den Pauselijke Stoel en St Petersburg.

's Avonds gaf kardinaal Rampolla een officieel diner ter eere van prins Lobanoff, met wien zijn gevolg was uitgenoodigd, en verder de kardinalen Mocenni, Galimberti en Vincent Vannutelli; de gezant Iswolski, geaccrediteerd bij den Heiligen Stoel; de prinsen Altieri, Ruspoli, Lancellotti, Rospigliosi en Masjimo; de substituut van den secretaris, Mgr Rinaldini, vroeger internuntius te 's Gravenhage; de secretaris van de Congrsgatie der buitengewone kerkelijke aangelegenheden, Mgr Cavagnis; de pauselijke *majordomus* Mgr Della Volpe, en de opperkamerheer Mgr Cagiano de Azevedo.

Volgens de etiqnette der feesten bij den kardinaal-secretaris zijn aan dit diplomatiek diner geen toosten uitgebracht, maar de kardinaal deed vóór het begin van het gastmaal uitkomen, van hoe hooge beteekenis deze zending van Prins Lobanoff was voor den Heiligen Stoel en voor Rusland, en hoe hoog het pauselijk hof het waardeerde, dat voor dit buitengewoon gezantschap was aangewezen deze diplomaat, die van het eerste begin af deel heeft genomen aan de onderhandelingen tot aanknooping van diplomatieke betrekkingen tusschen het hoofd der Katholieke Kerk en den souverein van het onmetelijk Rusland.

In alle voorname kringen van Rome heeft men den indruk gekregen dat dit gezantschap een zaak van het hoogste gewicht was, dank zij den bijzonderen plechtigen vorm, dien Keizer Nicolaas er gaan gegeven heeft, dank zij tevens de zorg van Z.H. Leo XIII, om de ontvangst zoo plechtig mogelijk te doen zijn, en dank de zeldzame beschikking van den Paus, die de hoogste onderscheiding der Christus orde aan den afgezant van den Keizer van Rusland geschonken heeft.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

De Nederlansche Schoener Gouverneur van den Brandhof zal Zaterdag den 9n. dezer, naar de eilanden Saba, St. Eustatius en St. Martin N. G. vertrekken.

De mails zullen op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten worden.

Met den besten uitslag legden de heeren E. Joubert en R. De Lannoy, deze week het theorchisch en praktisch examen voor apotheker af.

Wij bieden hnn met dit welslagen onze felicitatiën aan.

De arbeid van het leggen van onderzeesche buizen tot het leiden van drinkwater van *Plantersrust* naar de stad, heeft heden eene vertraging ondergaan.

Door de zwaarte der buizen zijn de pontons gezakt en heeft de brug eenige schade bekomen.

Hopen wij dat de heer Smith het ongeval spoedig herstellen moge om met nieuwen moed zijn verdienstelijk werk te kunnen voortzetten.

De commissie tot bevordering van de Curaçaosche belangen op de te Chicago gehouden tentoonstelling heeft in een Vergadering van de 22 dezer besloten, het saldo der ... de Curaçao's vertegenwoordigin... daar ingekomen gelden, zi... á f voor honderd en een gulden ... al- tig cent (f 401.44) aan ...nde vier- Weeshuis voor Jonge... vier en veer- alhier af te staan. ...met St. Jozefs-

Daar de vertegenw...s te St. Rosa tentoonstelling zeker t... de industrie in 't algem...oordiging ter deren, vermeende de C...en doel had, ...een te bevor- ...ommissie, dat op geen betere wijze over het saldo kon worden beschikt.

Met de betuiging zijner hartelijksten dank aan den Eerevoorzitter, den H.E.D.Gestr. Heer Gouverneur der Kolonie, en den geachten leden der Commissie heeft de directeur van dat Weeshuis, de ZEW. Heer Frie, het genoegen langs dezen weg de ontvangst dier gift te vermelden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Luisa Penso, Adelaida La Cruz Deyker 2, Josefa Pons de Münch, Henriette Pieterz, Juan de Jopp, Eduardo Evertsz, H. Marchena, Isaiah Bouden (c/o U. S. Consul), Etelbina Gonzales, Leonor D. Buent, Juan Bta. Jeran (Colegio St. Tomas).

BUITENLAND

Lombok. —Generaal Vetter, de opperbevelhebber van zee- en landmacht der militaire expeditie naar Lombok, betuigt bij advertentie in verschillende bladen "aan allen in het vaderland, die hem en den onder zijn bevelen staanden officieren en minderen van zee- en landmacht hun gelukwenschen aanboden met de op Lombok behaalde overwinningen, namens die officieren en minderen zijn oprechten dank."

Een telegram uit Batavia meldt, dat aldaar het 5e bataillon uit Samarang van Lombok is teruggekeerd. Het werd met geestdrift ontvangen. Er waren veel zieken.

Pastoor Vogel is afgelost door pastoor Smit als R. K. veldprediker op Lombok. Pastoor Smit heeft zich reeds in de eerste jaren van den Atjeh-oorlog op Atjeh in die functie zeer verdienstelijk gemaakt.

Onder de in den Poerie te Tjakranegara buit gemaakte preciosa moet zich een diamant bevinden, die in waarde den bekenden *Regent* (een diamant van de Engelsche kroon) nabijkomt.

De radja van Lombok heeft bij zijn vertrek van daar verzocht een mand met aarde van dat eiland te mogen meenemen, het geen hem is toegestaan. Voor zijne wonden wordt hij door dr. Gutteling behandeld.

Aangaande de schatten van den vorst van Lombok schrijft het *Bat. Handl:*

Volgens de berichten zou onder de in beslag genomen juweelen van den radja zich een steen bevinden van de waarde des Kohinoors. Zelfs wanneer dit waar blijkt, zal het slechs eene compensatie zijn van het verlies, teweeggebracht door de belangrijke diefstallen in de schtkamers, welke door de Baliërs en vooral door de Sassaks moeten gepleegd zijn, tijdens de bestorming van Tjakra-Vegara. Bovendien is de schatting der vermogens van Indische vorsten meestal zoo legendair, dat zij bij uitkomst in den regel bitter tegenvalt. Op grond hiervan blijven wij gelooven, dat het al zeer fraai zal zijn wanneer van de twintig milioen gulden, welke den radja van Lombok zijn toegeschreven genoeg gevonden wordt, om daarop te verhalen de zeven á acht millioen gulden, waarop de oorlogskosten geraamd worden.

—Het archief van Lombok's vorst. In het *Bat.Abl.* lezen wij dat het volledig behoorlijk geordend archief van den vorst van Lombok een paar dagen na den val van Tjakra Negara in onze handen isgevallen. Onze regeering zal daaruit dus veel vernemen van de verhouding van den vorst van Lombok tot andere inlandsche grooten en ook van de ... linge verhouding dien deze lijn "önder- ...efelijk grooten.

Rome. — ... Zaterdag werd prins Lobanoff ... door Z. H. in afscheids-audientie ... ontvangen en vervolgens ...oor Kaardinal Rampolla. De H. Vader heeft hem een schilderij van mozaiek ten geschenke gegeven.

—In den brief, waarmede de graaf van Caserta Z. H. den Paus van den dood zijns broeders, koning Frans II, verwittigt, heeft hij het voornemen te kennen gegeven zijne rechten op de kroon der beide Siciciën te handhaven. De nieuwe pretendent zal een adres aan de Napolitanen richten. Aan geld zal het hem niet ontbreken, want de ex-koning heeft hem zijn geheele fortuin, vele milioenen, nagelaten. Aan weldadige instellingen te Napels en Palermo werden door hem legaten vermaakt tot een bedrag van fr. 890.000.

— Eerstdaags zal de Encycliek aan de bisschoppen van Noord-Amerika verschijnen.

— Z. H. Leo XIII heeft een schrijven gericht aan de Spansche bisschoppen over het 4de algemeen Katholiek-congres, dat gehouden is. De H. Vader maant hen vooral aan tot eerbied voor het gezag en vooral acht te geven, dat de belangen van den godsdienst niet in de politieke discussies worden gemengd. Daarom moeten ook zij, die zijn belast met de gewijde bedieningen, zich geheel buiten de politiek houden, opdat zij de kerkelijke bediening, niet verdacht zouden maken. Ten slotte wekt Leo XIII hen nog op tot het vaak houden van congressen en het uitgeven van couranten, die zich geheel voegen naar de vingerwijzing van den H. Stoelen bovendien tot het organiseeren van werklieden-vereenigingen.

Frankijk. — De Kamer heeft Dinsdag 8 Jan. den heer Brisson, van de radicale partij, opnieuw tot Voorzitter gekozen. Brisson verwierf 272 van de 310 uitgebrachte stemmen, waarvan 29 ongeldig waren. Zeer vele afgevaardigden—De Kamer telt 581 leden — hadden zich derhalve onthouden. In een heftig telegram aan de Regeering heeft de heer De Lanessen tegen zijn ontslag als Gouverneur-Generaal der Indo Chineesche bezittingen verzet aangeteekend, waardoor, naar hij zegt wordt geschaad, maar vooral het gezag van Frankrijk benadeeld.

—Er schijnt sprake van, althans de vraag wordt opgeworpen, of Frankrijk niet zou kunnen en willen gebruik maken van zijn recht van voorkeur, indertijd bedongen, om den Congo-Staat te koopen, nu deze in Belgische handen dreigt over te gaan.

Naar men uit Tanavarive, de hoofdstad van Madagascar, aan *The Times* bericht, hebben al de Engelschen en de Noren, die daar verblijf houden, de plechtigheid van het blad der Koningin en de zegeningen der 4 deelen van het rijk bijgewoond. Die plechtigheid geschiedde den 22 Nov. in het Groote Steenen Paleis. De Eerste Minister, die bij deze gelegenheid een redevoering hield over den staatkundigen toestand des lands, was zeer vriendelijk jegens de genoemde vreemdelingen. Hij drukte hun allen de hand en zij hieven tot driemaal toe een gejuig aan ter eere van de Koningin en haren eersten Staatsdienaar. De heer Porter, waarnemend vice-consul, dankte, uit naam van de aanwezige Engelschen en Noren, Hare Majesteit en Z. Exellentie voor hunne welwillende belangstelling voor de vreemdelingen in het land van Madagascar.

— Zielsbedroevend is het schouwspel geweest, Zaterdag-morgen in de vroegte der degradatie van kapitein Dreyfus op de groote binnenplaats der „Ecole militaire" waarvan hij eens een sieraad was. Vreemde journalisten — een der weinige kiesche trekken, bij deze gelegenheid aan den dag gekomen! — hadden geen toegang, maar er was veel toeloop van niewsgierigen tot de bijwoning van een schouwspel, door een der ooggetuigen geschetst als oneindig meer schokkend dan de voltrekking van een doodvonnis. Over het geheel genomen ... schenen de toeschouwer...s meer onder den indruk van diepe verachting of van grenzeloos medelijden dan van meer ruwe hartstochten, die zich plegen te uiten in kreten. Er werd slechts geschreeuwd en gescholden als de veroordeelde zijn stem deed hooren. 't Begon dan met de voorbrenging onder tromgeroffel voor de in carré opgestelde compagnieën van alle Parijsche regimenten van den veroordeelde. Hij liep met flinken stap tusschen 4 artilleristen in, in uniform en met de sabel. Voor het front werd hem het vonnis voorgelezen, waarna de bevelvoerende Generaal riep; „Alfred Dreyfus, gij zijt onwaardig de wapenen te dragen. Krachtens de wet wordt gij gedegradeerd!" Een adjudant van de Republikeinsche garde — geen „mindere"

dus — trad nu nader en beroofde den veroordeelde achtereenvolgens met onzachte hand van de te voren in de gevangenis reeds half losgemaakte onderschijdingsteekenen van zijn rang: de band van zijn uniform-pet, zijne epauletten, de roode bies van zijn pantalon, zijn sabel, die in tweeën werd gebroken, hetwelk alles smadelijk ter aarde werd geworpen. Doods-bleek, maar met vaste stem, riep Dreyfus bij het ondergaan dezer vernederingen tot tweemalen: „Ik ben onschuldig ! ¡Ik zweer het ! Leve Frankrijk!" Ut het publiek steeg hierop gefluit en gekrijsch: „A mort!" hoorde men schreeuwen en „Weg met den Judas, den spion, den verrader!" Hierop hoorde men Dreyfus roepen: „Ge beleedigt een onschuldige! Leve Frankrijk!" Drie minuten had dat afrukken geduurd, maar nu begon het tweede, pijnlijkstegedeelte der excutie, waarmede, in het geheel, een half uur verliep. In die gehavende kleedij en altijd tusschen de vier kanoniers in, werd Dreyfus nu langs de troepen geleid. „Rechtop en kalm, als commandeerde hij nog de manschappen, die hem begeleidden, — zegt de verslaggever van het *Journal des Debats*— schrijdt hij daarheen, noch rood, noch bleek, en men moet zich wel afvragen: „Hoe kan een mensch zonder er onder te bezwijken, een dergelijke proef doorstaan? Voelt hij dan niets? Is hij er zich niet van bewust? Als hij onschuldig is, gelijk hij zweert, waarom onderwerpt hij zich dan aan eene dergelijke vernedering? Waaron komt hij niet met zijn geheele wezen in verzet? Waarom laat hij zich niet met geweld slepen voor al deze getuigen zijner schande? O, dit persoonlijk drama, waarin wij voor goed de eer van een offier zien ondergaan, doet op even tragische, schokkende wijze aan als de groote rampen van overwonnen legers!" „Ik ben ontschuldig, leve Frankrijk!" was het eenige, wat men hem soms hoorde zeggen en, toen hij in de nabijheid van een troepje verslaggevers kwam zeide hij: „Zegt gij ten minste aan Frankrijk, dat ik onschuldig ben !" Maar ook hier gewerd hem slechts het bescheid van : „verrader, Judas, spion!" Eindelijk was het afgeloopen. Een verademing mocht het voor Dreyfus heeten. toen men hem, als een gewoon misdadiger, de handbloeien aandeed, in den celwagen stopte en onder de kreten der menigte, die nu een waar gebrul aanhief, wegvoerde. Hij gaat naar Cayenne, Fransch-Guyana, niet naar Nieuw-Caledonië vanwaar het ontsnappen te gemakkelijk schijnt. Volgens *Le Temps* heeft Dreyfus in den wagen tot zijn bewakers nog het volgende gezegd: „Ik ben onschuldig! Heb ik stukken aan het buitenland uitgeleverd, dan was dit om als lokaas te dienen en er nog gewichtiger voor mijn vaderland in ruil voor terug te krijgen. Binnen 3 jaar zal men de waarheid weten, en dan zal de Minister van Oorlog zelf mijne zaak ter hand nemen!" Raadselachtige slotwoorden in deze raadselachtige zaak. Maar wanneer die werkelijk dus eens werd ontraadseld, waar dan op arde de vergoeding voor deze schande, erger dan de dood ?

Belgie. — Maandag 7 Jan. is te Antwerpen de behandeling begonnen van het proces-Joniaux. De eerste zitting werd grootendeels besteed aan het voorlezen van de akte van beschuldiging, welke 5 volle bladzijden eener courant beslaat en loopt vooral over den geldelijken toestand van het huisgezin Joniaux. Door te bewijzen dat mevr. Joniaux op een oogenblik dat de 3 sterfgevallen ten haren huize voorviolen in dringenden geldmood verkeerde en zij alle, ook de meest gewaagde, middelen aanwendde om de sommen te bekomen die noodig waren om hare schuldeischers te bevredigen en om de verzekeringpremiën te betalen, wil de rechter klaar doen uitkomen welk belang zij en zij alleen had bij den dood van haar zuster en broer. De akte treedt in een overvloed van bijzonderheden, die het onmogelijk is weer te geven maar welke inderdaad zoo verpletterend zijn, dat, gelukt het den verdediger niet zete ontzenuwen, het schuldig over mevrouw Joniaux wel uitgesproken zal worden. Er zijn 217 getuigen gedagvaard. Tijdens deze zitting bleef de beschuldigde hare gewone kalmte behouden.— Het verhoor van Mevr. Joniaux is Dinsdag voor het gerechtshof te Antwerpen voortgezet. Het liep voor een groot deel over de geldelijke moeilijkheden der beschuldigde en hare pogingen om daaruit te komen. „Ik heb een leven gehad als een galeiboef, en dat gaat nog steeds voort," zeide zij. Tegen de beschuldiging van valsch spelen verdedigde zij zich met verontwaardiging. Dat was, zei ze, een lasterlijk verzinsel van een vrouw die haar haatte. Voorts ontkende zij aan eenige familieleden ongeteekende dreigbrieven tot geldafpersing geschreven te hebben, naar aanleiding van den dood van haren neef Lionel Ablay, en zij kwam ook op tegen de beschuldiging dat zij de juweelen welke een vriendin haar geleend had om te kunnen uitgaan, verpand zou hebben. Zij erkende, eens een wissel geteekend te hebben met den naam van haar man, maar zonder diens handteekening na te bootsen. Heden, Donderdag, heeft het Hof geen zitting gehouden. Vrijdag worden de 7 eerste getuigen gehoord. Zaterdag komen de deskundigen voor en wel, op verzoek van den advocaat der beschuldigde, die van de beschuldiging en die van de verdediging vlak na elkander. Daarna volgen de overige getuigenverhooren.

De toeloop van belangstellende was Woensdag nog grooter dan den vorigen dag. Er zou nu over de moorden gehandeld worden, en dat trok hen natuurlijk meer aan dan het aanhoudend vragen en antwoorden over geldzaken. Het publiek werd echter nog al teleurgesteld Het verhoor liep voornamelijk over de geldverlegenheden van Mvr. Joniaux en hare financieele combinatiën: het kwam telkens weer daarop terug, zóó zelfs, dat de beschuldigde ten slotte de opmerking maakte: „wie niet op de hoogte was, zou meenen, dat ik mij hier te verantwoorden had wegens een bedriegelijk bankroet in plaats van wegens vergiftiging." Het verhoor der beschuldigde duurt dan ook veel langer dan verwacht was, en het verhoor van de deskundigen en de eerste getuigen, aanvankelijk op Vrijdag bepaald, moet worden uitgesteld. Mevr. Joniaux, die er vermoeid uitzag, gaf weer zeer kalm en gevat antwoord op de vragen van den president. Een paar malen — bij het spreken over hare zuster Léonie Ablay, en later nog eens, bij nieuwe vragen over haar geldnood — barstte zij in tranen uit, máar zij herstelde zich spoedig. Het verhoor liep over de levensverzekering de Léonie Ablay ten voordeele van Mevr. Joniaux — van welk bedrag bij uitbetaling een gedeelte moest strekken om de „eereschuld" van de moeder der beschuldigde te voldoen. De beschuldigde gelooft niet aan het bestaan van die geheimzinnige eereschuld, en zij acht een codicil van het testament van Emilie Ablay, waarin van die schuld wordt melding gemaakt, een niet betrouwbaar stuk, op grond van schriftkundigen, die het onderzochten. Voorts werd de beschuldigde ondervraagd over den dood van haar zuster Leonie, die bij haar logeerde. zij ontkent omstreeks die tijd morphine gekocht te hebben en bestrijdt de beschuldiging van vergiftiging. „Als ik haar vermoord had, zou zij immers niet zoo lang ziek geweest zijn?" De Maatschappij „La Bâloise" maakte aanvankelijk bezwaar, de premie der levensverzekering uit te betalen, en sprak van een onderzoek naar den dood van Léonie. Het spijt Mevr. J., dat het daartoe niet gekomen is: zij „had niets te vreezen." Hare verklaringen omtrent de ziekte harer zuster zijn in strijd met die van den geneesheer, Dr. Ruelle. Ook wat den dood van haren oom, Jocques van den Kerckhove, betreft, houdt zij haar onschuld vol. Hij is aan een beroerte overleden. Dat zij omstreeks dien tijd atrophine heeft gekocht, was waar maar die moest dienen als geneesmiddel voor hare oogen.

Duitschland. — Gelijk de Keizer indertijd om het handelsverdrag met Rusland aangenomen te krijgen en in andere gevallen het gewicht van zijne persoon in de weegschaal heeft geworpen, schijnt hij ook nu tot aanmerkelijke versterking van de Duitsche vloot zelfs te willen ingrijpen. Dinsdag had hij een 20tal afgevaardigden van den Rijksdag,— conservatieven, nationaal-liberalen en centrumsmannen — op het nieuwe paleis te Potsdam genoodigd, en hield voor hen eene aanspraak, waarin hij eene versterking der marine bepleitte. De rede duurde ongeveer 2 uren en werd door uitgebreide teekeningen, die tentoongesteld waren, opgehelderd. De Keizer vergeleek de Europeesche oorlogs-en handelsvloten met elkander, putte leering uit de zeeslagen tusschen Japan en China en wees op de noodzakelijkheid van den overzeeschen dienst der Duitsche marine. De Keizer eindigde met de merkwaardige woorden: „Doet prins Bismarck, den grondvester onzer koloniale politiek, op zijn 80n geboortedag de vreugde aan, in de vóor de vloot verlangde en noodige gelden te bewilligen." De Keizer droeg bij zijne voordracht het groot admiraals-tenue. De ministers van marine en financiën waren ook tegenwoordig. Eugen Richter schreef Woensdag-avond in zijn blad: „Nog nooit is door een monarch zoo onmiddellijk op de beslissingen van de Rijksdag-af-gevaardigden gewerkt om hen voor aangevraagde kredieten te winnen.

— Dat Von Levetzow ontslag zou willen nemen als Voorzitter van den Duitschen Rijksdag, wordt nu weder tegengesproken. Hij moet bepaaldelijk voornemens zijn zich herkiesbaar te stellen. Uit het stemmencijfer zal dan wel blijken in hoeverre het waar is, dat hij aan populariteit verloor door zijn betrekkelijk zwak optreden tegenover de sociaal-democraten. Tegengesproken wordt ook, dat Keizer Wilhelm bij de Nieuwjaars-receptie zich tegenover de corps commandanten over andere dan militaire zaken heeft uitgelaten.

Groot-Brittannie.— Volgens de *Pall Mall* is in Engeland een ministerieele crisis ophanden. Harcourt zal zijn ontslag nemen en het Parlement waarschijnlijk ontbonden worden.

Oostenrijk-Hongarije.—In Hongarije verwacht men de oplossing der ministerieele crisis. Naar het algemeen gevoelen zal Graaf Khuen-Hedervary, „banus" of baanderheer van Croatië in plaats van Weckerlé, met de vorming van een Kabinet belast worden. De Koning (Keizer Frans Jozef) is uit Weenen weêr in de Hongarsche hoofdstad teruggekeerd. Tegen eene mogelijke benoeming van baron Banffy, voorzitter van het Volkshuis, is door de Duitschers uit Zevenbergen — van welke provincie baron Banffy een tijd lang de zeer impopularie gouverneur was — ten krachtigste geprotesteerd.

In Hongarije is Graaf Khuen-Hedervary niet geslaagd in de samenstelling van een Ministerie. Koloman Szell is er nu mede belast en zal het beproeven.

Bulgarije.— De bevolking van Sofia heeft ovaties gebracht aan de, uit kracht der afgekondigde amnestie uit ballingschap of de gevangenis teruggekeerde Russisch gezinde partijleiders Zankoff en Karaveleff. Het proces tegen Stambouloff schijnt de Regeering toch niet recht aan te durven.

Servie. — Berichten uit Servië spreken van steeds ernstiger oneenigheid tusschen den jeugdigen koning Alexander en zijn vader, den ex-koning Milan.

Laatstgenoemde toeft sinds eenigen tijd weder te Parijs. Zijn vrouw, Nathalie, wil, ofschoon de echtscheiding is vernietigd, niet tot hem terugkeeren.

Rusland. — Naar de administratieve handelingen van den afgetreden Minister Krivoschine (Openbaar Verkeer) zal van abmtswege een gestreng onderzoek worden ingesteld. Men heeft reden om te verwachten, dat hierdoor misbruiken van ernstigen aard aan het licht zullen komen. Nog andere ministerieele wijzingen, maar niet om die redenen schijnt het, moeten te verwachten zijn. Zoo geldt het ontslag aanstaande van den Minister van Marine, Tsjichatsjef, daar diens plan van een winterhaven te Libau is mislukt. Doernowo, Minister van Binnenlandsche Zaken, heeft ook reeds lang gewenscht van zijne zware taak ontheven te worden en diende reeds onder Alexander III zijn ontslag in, dat toen echter niet werd aangenomen. Ook Deljanof, de Minister van Onderwijs, die te oud en te zwak is om berekend te zijn voor de oplossing der groote vraagstukken, die de invoering van den leerplicht met zich zal brengen, zal, naar men verwacht zijn ambt neerleggen. Altegader dus kanalen, die geopend worden voor nieuw bloed en, naar te hopen is, nieuw leven.

— Op het graf van Czaar Alexander III liggen volgens de Grashdanine 650 kransen, vertegenwoordigeneene waarde van 800.000 roebels.

Azie.— De oudste zoon van den koning van Siam, de vermoedelijke troonopvolger, is plotseling aan een

nierziekte overleden, De kroonprins, die den naam droeg van Maha Vaijruhis, was 16 jaren oud· De koning van Siam heeft nog twee zonen, van wie de oudste nu als troonopvolger zal optreden.

Nog altijd wordt van Chineesche zijde, terwijl hunne vredes-onderhandelaars hun slakkengang naar Japan aan het afleggen zijn, het „pas un pouce, pas ure, pierre" — wel oorlogsschatting maar geen afstand van grondgebied! — vernomen. De gezant moet ook intructies hebben in dezen geest, en heeft verder volmacht de onafhankelijkheid van Korea te erkennen. Dat laatste treft goed. Want juist is Maandag te Seoul, de hoofdstad van het schiereiland, met alle plechtigheid de onafhankelijkheid van Korea afgekondigd. Aan het hoofd van een indrukwekkenden optocht van ambtenaren en hoogwaardigheidsbekleeders is de Koning naar den „Heiligen Tempel" der Voorvaderen getrokken, om daar de plechtige verklaring af te leggen, dat voortaan Korea van geen ander land afhankelijk meer is. Overigens zullen Japan's eischen waarschijnlijk zooveel verschillen van China's aanbiedingen, dat het mislukken der onderhandelingen vrij algemeen meer dan waarschijnlijk wordt geacht. Aan Japan schrijft men daarenboven het geheime, maar vaste plan toe aan China den vrede te gaan voorschrijven in het veroverde Peking.

Eenige Japansche bladen melden als gerucht, dat de Koning van Korea, door eene beroerte getroffen, bedenkelijk ziek zou liggen. Andere bladen vernamen, dat Z. M. zou zijn vermoord.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE'

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1894.	Caracas.		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela.		Philadelphia	
Vertrekt van New York....	Enero	5	Enero	15	Enero	23	Febr.	2	Febr.	12	Febr.	21
Komt aan te Curaçao	„	11	„	21	„	29	„	8	„	18	„	27
Vertrekt van „	„	12	„	22	„	30	„	9	„	19	„	28
Komt aan te Pto. Cabello	„	13	„	23	„	31	„	10	„	20	Marzo	1
Vertrekt van „	„	14	„	24	Febr.	1	„	11	„	21	„	2
Komt aan te La Guayra..	„	15	„	25	„	2	„	12	„	22	„	3
Vertrekt van „ ..	„	18	„	28	„	6	„	15	„	27	„	8
Komt aan te Pto. Cabello	„	19	„	29	„	7		16	„	27	„	9
Vertrekt van „	„	19	„	29	„	7	„	16	„	28	„	9
Komt aan te Curaçao	„	20	„	30	„	8	„	17	Marzo	1	„	10
Vertrekt van „	„	21	„	30	„	8	„	18	„	2	„	11
doet La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	22	„	31	„	9	„	19	„	3	„	12
Komt aan te New-York...	„	28	Febr.	6	„	15	„	25	„	9	„	15

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van Curaçao······	Enero	12	Enero	22	Enero	30	Febr.	9	Febr.	1
Komt aan te Maracaibo······		13		23		31		10		29
Vertrekt van " ······		18		27	Febr.	6		15		20
Komt aan te Curaçao········		19		28		7		16	Marzo	8

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouw en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO